

TÉMA IN

in.ihned.cz/tema

Po smrti krále Rudolfa Habsburského přišla řada na Jindřicha Korutanského. Ten ale v Čechách postrádal jakoukoli autoritu a království se ocitlo na pokraji totální anarchie. Představitelé české šlechty a církve ovšem vymysleli plán, jak se Jindřicha zbavit. Vybrali si mladého Jana Lucemburského a navrhli jeho otci, kterým nebyl nikdo jiný než tehdejší panovník Svaté říše římské Jindřich VII., že ho ožení s dosud neprovdanou Eliškou Přemyslovnou, dcerou Václava II. Tak získal tehdy čtrnáctiletý Jan nejen o čtyři roky starší manželku, ale také nárok na český trůn.

Jindřich tušil, co se může stát, a dokonce se prý pokusil Elišku otrávit. Ta ale nakonec unikla jedu i strážím, aby se ve Špýru mohla konat slavná svatba. Jenže než k ní došlo, rozšířily se i do německých zemí drby o její údajné prostopášnosti. Nejspíše šlo o pomluvy šířené Jindřichem Korutanským a jeho ženou Annou – starší sestrou Elišky Přemyslovny. A tak si musela mladá nevěsta nechat líbit potupné ohledání porodní bábou, aby dokázala, že je ve svých osmnácti letech ještě panna.

Pak už šly věci ráz na ráz. Jan Lucemburský s podporou Eliščiných příznivců dobyl Prahu a Jindřich Korutanský musel vyklidit české království. Mladý Jan Lucemburský byl vychováván na francouzském královském dvoře a nejspíš odtud pramenila jeho náklonnost k vínu a k místům, kde se vínu daří. Ve Znojmě pobýval často a při jeho návštěvách teklo víno proudem.

Například když zde vdával svou nejmladší dceru Annu za rakouského arcivévodu Ottu Habsburského, byly oslavy tak bujaré a radovánky tak nevázané, že vyhořela část hradu i města. Znojemští ovšem mnohem raději vzpomínají na to, že laskavý panovník udělil městu Znojmu četná privilegia vinařská i privilegia výročních trhů, a tak středověká alegorie doprovázející zdejší vinobraní připomíná především tyto okolnosti návštěv krále Jana Lucemburského.

Hysterická královna Eliška?

Rok co rok tak projíždí král se svou chotí a četným doprovodem ulicemi, aby velkolepě připomenul slavný rok 1327, kdy sem Jan Lucemburský přijel zapít zdařilé státnické jednání ve Vratislavi. Je ovšem nepravděpodobné, že se v roce 1327 oslav zúčastnila také královská choť Eliška, protože jejich manželství neskončilo šťastně. Už o osm let dříve král Jan vypověděl svou choť na Mělník prakticky do domácího vězení. Představitelům královského páru to v historickém průvodu ale náramně sluší a legendy se vždy prolínají s historií.

O princezně Elišce se píše ve Zbraslavské kronice, že byla „veliké skromnosti a dobré povahy“, s královským titulem ovšem jako by ztratila někdejší skromnost a další zprávy hovoří spíše o poněkud hysterické, panovačné, tvrdohlavé a pomstychtivé ženské.

Postupně si zneprátelila kdekoho a v roce 1319 král Jan obsadil Istí hrad Loket, kde byla Eliška i s dětmi. Prvorozený syn Václav, pozdější Karel IV. – tehdy čtyřletý – byl dokonce dva měsíce držen v hradním sklepení, Eliška s ostatními dětmi byla odvezena na Mělník. Ještě jednou pak zkomplikovala život svému manželovi, když z Mělníka uprchla do Prahy, ale král Jan opět rázně zakročil a postaral se, aby královna pozbyla jakéhokoliv politického vlivu. Prvorozeného

syna pak poslal na výchovu do Francie – snad proto, aby byl od matky co nejdále.

Historické kulisy Znojma i dlouhá vinařská tradice jsou přímo předurčeny pro slavnosti spojené s vinobraním. Zdaleka to nejsou jen historické průvody a reminiscence na slavnou historii města. Od pátku do neděle střídá jedna akce druhou – koncerty, estrády, divadla, rytířské souboje. Kdysi se místní s úspěchem starali o zábavu královskou a dnes o královskou zábavu pro všechny. →

INZERCE

Jmenuji se Widget a miluji výzvy.

Ať už posíláte cokoli a kamkoli, mohu vám pomoci najít ten nejvýhodnější způsob doručení.

Navštivte moji webovou stránku ups.com/widget

Získejte víc

IN-000830/A